

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av 6 kap. 10 § i strafflagen, av lagen om verkställighet av samhällspåföljder och av vissa andra lagar

Ärende

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av 6 kap. 10 § i strafflagen, av lagen om verkställighet av samhällspåföljder och av vissa andra lagar (RP 120/2018 rd).

Beredning i utskott

Utskottets betänkande: Lagutskottet (LaUB 10/2018 rd).

Beslut

Riksdagen har antagit följande lagar:

Lag

om ändring av 6 kap. 10 § i strafflagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i strafflagen (39/1889) 6 kap. 10 §, sådan den lyder i lagarna 515/2003 och 401/2015, som följer:

6 kap.

Om bestämmande av straff

10 §

Tilläggsåtgärder i samband med villkorligt fängelse

Om villkorligt fängelse inte kan anses vara ett tillräckligt straff för brottet, kan dessutom böter dömas ut eller, om det villkorliga fängelsestraffet är åtta månader eller längre, kan samhällstjänst i minst 14 och högst 120 timmar dömas ut.

Den som hade fyllt 21 år när han eller hon begick brottet kan dömas till villkorligt fängelse för-
enat med övervakning under ett år och tre månader, om

Riksdagens svar RSv 155/2018 rd

1) detta behövs för att förhindra återfall i brott med beaktande av gärningsmannens tidigare brottslighet och personliga förhållanden samt de omständigheter som har lett till brottet, eller

2) villkorligt fängelse inte kan anses vara ett tillräckligt straff för brottet och det villkorliga fängelsestraffet är minst åtta månader.

Den som inte hade fyllt 21 år när han eller hon begick brottet kan dömas till villkorligt fängelse förenat med övervakning under ett år och tre månader, om detta ska anses motiverat för att främja gärningsmannens anpassning i samhället eller för att förhindra återfall i brott.

Som tilläggsåtgärd kan samtidigt dömas ut både böter och i 2 eller 3 mom. avsedd övervakning.

Vad som särskilt föreskrivs om böter och samhällstjänst tillämpas också när de utgör tilläggsåtgärder. Samhällstjänst som dömts ut som tilläggsåtgärd kan dock förvandlas till fängelse i minst fyra och högst 120 dagar. Bestämmelser om innehållet i och verkställigheten av den övervakning som avses i 2 och 3 mom. finns i lagen om verkställighet av samhällspåföljder.

Denna lag träder i kraft den

20 .

Lag

om ändring av lagen om verkställighet av samhällspåföljder

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om verkställighet av samhällspåföljder (400/2015) 1 § 4 mom., 10 §, 18 § 1 mom., 26 § 1 mom., 31 § 1 mom. samt 62 och 63 § och
fogas till 60 § ett nytt 3 mom., varvid det nuvarande 3 mom. blir 4 mom., som följer:

1 §

Tillämpningsområde

Bestämmelser om dömande till samhällstjänst finns i 6 kap. 11 § i strafflagen (39/1889), dömande till övervakningsstraff i 11 a § i det kapitlet, förenande av villkorligt fängelse med övervakning i 10 § 2 och 3 mom. i det kapitlet och dömande till ungdomsstraff i 10 a § i det kapitlet.

10 §

Påföljdsutredning

Åklagaren eller domstolen ska be Brottsåtgärdsmyndigheten utarbeta en påföljdsutredning när det brott den misstänkte åtalas för är ett brott för vilket samhällstjänst eller övervakningsstraff eller, för den som hade fyllt 21 år när han eller hon begick brottet, villkorligt fängelse förenat med

Riksdagens svar RSv 155/2018 rd

övervakning sannolikt kommer att dömas ut. Brottspåföljdsmyndigheten kan utarbeta en påföljdsutredning också på begäran av den misstänkte, om det finns välgående skäl till det.

En påföljdsutredning behöver dock inte begäras, om den misstänkte är utländsk medborgare och har sin stadigvarande bostad någon annanstans än i Finland, och det inte bedöms vara möjligt att döma ut en samhällspåföljd och överföra verkställigheten av den till ett annat land.

Brottspåföljdsmyndigheten ska i påföljdsutredningen bedöma den misstänktes förutsättningar och beredskap att klara av samhällspåföljden. Hänsyn ska tas till den misstänktes tidigare kriminalitet, bruk av berusningsmedel och andra personliga och sociala förhållanden samt till behovet av övervakning och av stöd för ett liv utan kriminalitet.

I påföljdsutredningen ska den misstänktes samtycke till att samhällstjänst eller övervakningsstraff döms ut och verkställs klarläggas. I påföljdsutredningen ska också klarläggas den misstänktes samtycke till att den övervakning som förenas med villkorligt fängelse för den som hade fyllt 21 år när han eller hon begick brottet omfattar rehabilitering eller öppen vård enligt 60 § 3 mom.

Om det efter att påföljdsutredningen utarbetats sker en sådan förändring i den misstänktes situation som inverkar på påföljdsutredningens innehåll, ska Brottspåföljdsmyndigheten göra behövliga ändringar i den.

Bestämmelser om de utredningsåtgärder som föregår utdömandet av ungdomsstraff och förenande av villkorligt fängelse med övervakning för den som inte hade fyllt 21 år när han eller hon begick brottet finns i lagen om utredning av unga brottsmisstänkta situation (633/2010). Bestämmelser om de utredningsåtgärder som föregår utdömandet av övervakningsstraff finns i 44 § i denna lag.

18 §

Uppskov med eller avbrott i verkställigheten

Brottspåföljdsmyndigheten får för viss tid skjuta upp eller avbryta verkställigheten av samhällstjänst, övervakningsstraff, ungdomsstraff och övervakning av villkorligt fängelse för den som hade fyllt 21 år när han eller hon begick brottet, om det finns ett tillfälligt hinder för avtjänande av samhällspåföljden på grund av att den dömda har en sjukdom som inte är kortvarig, deltar i missbrukarrehabilitering, fullgör värnplikt eller frivillig militärtjänst för kvinnor eller civiltjänst, vårdar sitt barn under en moderskaps-, särskild moderskaps-, faderskaps- eller föräldrapenningsperiod enligt sjukförsäkringslagen (1224/2004) eller av någon annan därmed jämförbar godtagbar orsak. Strafftiden löper inte under uppskovet eller avbrottet.

26 §

Grovt brott mot skyldigheter

Om den dömda inte börjar avtjäna sin påföljd eller avbryter avtjänandet och det inte finns någon godtagbar orsak till detta, eller trots en skriftlig varning på nytt eller annars uppsåtligt och grovt bryter mot de skyldigheter som föreskrivs i 21, 22, 38, 49, 72 eller 73 §, ska Brottspåföljdsmyndigheten vidta åtgärder för att föra saken till åklagarens och domstolens behandling. Om det är fråga om samhällstjänst, övervakningsstraff, ungdomsstraff eller övervakning av villkorligt fängelse för den som hade fyllt 21 år när han eller hon begick brottet, ska Brottspåföljds-

Riksdagens svar RSv 155/2018 rd

myndigheten förbjuda påbörjandet av verkställighet eller avbryta verkställigheten om den redan har påbörjats.

31 §

Rätt till information

Bestämmelser om Brottspåföljdsmyndighetens rätt att trots sekretessbestämmelserna för det utlåtande som ska ges till domstolen om förutsättningarna för utdömmande av en samhällspåföljd och för verkställigheten av samhällspåföljden få den information som hänför sig till en vård-, rehabiliterings- eller serviceplan och som social- och hälsovårdsmyndigheten har om den dömdes levnadsförhållanden, bruk av berusningsmedel, missbrukarrehabilitering, mentala hälsa och anlitanande av mentalvårdstjänster samt annan motsvarande information som behövs för verkställigheten av samhällspåföljden och samordnandet av de stödåtgärder som främjar den dömdes livshandling och avtjänandet av straffet finns i lagen om behandling av personuppgifter vid Brottspåföljdsmyndigheten (1069/2015).

60 §

Innebörd och längd

För den som hade fyllt 21 år när han eller hon begick brottet kan övervakningen omfatta högst 30 timmars deltagande på ett sätt som Brottspåföljdsmyndigheten godkänt i rehabilitering eller öppen vård som tillhandahålls av en offentlig eller privat serviceproducent.

62 §

Påföljd för grovt brott mot skyldigheter

Om den som dömts till villkorligt fängelse förenat med övervakning bryter mot sina till övervakningen hörande skyldigheter på ett i 26 § avsett grovt sätt, ska Brottspåföljdsmyndigheten utan dröjsmål underrätta åklagaren om saken, om det inte är uppenbart onödigt för att syftet med övervakningen ska nås.

Om åklagaren på grund av ett i 26 § avsett grovt brott mot skyldigheter bedömer att övervakningstiden ska förlängas eller, i fråga om den som hade fyllt 21 år när han eller hon begick brottet, att den icke avtjänade övervakningstiden ska förvandlas till ovillkorligt fängelse, ska åklagaren utan dröjsmål framställa ett yrkande om detta hos den tingsrätt som har behandlat brottmålet i första instans eller inom vars domkrets den dömde bor eller stadigvarande vistas.

Om domstolen konstaterar att den dömde har brutit mot de skyldigheter som hör till övervakningen på ett i 26 § avsett grovt sätt och det med hänsyn till den dömdes person och orsakerna till överträdelsen enligt en helhetsbedömning finns särskilda skäl till det, kan domstolen förlänga övervakningstiden med sammanlagt högst sex månader eller, i fråga om den som hade fyllt 21 år

Riksdagens svar RSv 155/2018 rd

när han eller hon begick brottet, förvandla den icke avtjänade övervakningstiden till ovillkorligt fängelse i minst fyra och högst 14 dagar. En månad icke avtjänad övervakningstid motsvarar en dag fängelse när övervakningstid förvandlas till ovillkorligt fängelse. Om en del av en månad som hör till övervakningstiden har avtjänats ska den månaden anses vara helt och hållet avtjänad.

På förlängd övervakningstid tillämpas 60 § 2 mom. För den som hade fyllt 21 år när han eller hon begick brottet kan övervakningen dessutom omfatta deltagande i rehabilitering eller öppen vård enligt 60 § 3 mom. i den omfattning som sådan ingått i planen för strafftiden men ännu inte genomförts.

63 §

Närmare bestämmelser

Närmare bestämmelser om de åtgärder för förberedande och genomförande som krävs för rehabilitering och öppen vård enligt 60 § 3 mom. och om avslutande av övervakning utfärdas genom förordning av statsrådet.

Denna lag träder i kraft den

20 .

Lag

om ändring av 3 § i lagen om Brottspåföljdsmyndigheten

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om Brottspåföljdsmyndigheten (953/2009) 3 § som följer:

3 §

Uppgifter

Brottspåföljdsmyndigheten har till uppgift att övervaka dem som dömts till villkorligt fängelsestraff, verkställa ungdomsstraff, samhällstjänst, fängelsestraff, förvandlingsstraff för böter och övervaka villkorligt frigivna. Till myndighetens uppgifter hör också verkställighet av häktning och annan verkställighet av straff enligt vad som bestäms särskilt om dem.

Denna lag träder i kraft den

20 .

Riksdagens svar RSv 155/2018 rd

Lag

om ändring av 2 § i lagen om behandling av personuppgifter vid Brottspåföljdsmyndigheten

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om behandling av personuppgifter vid Brottspåföljdsmyndigheten (1069/2015)
2 § 7 punkten som följer:

2 §

Definitioner

I denna lag avses med

7) *den som avtjänar samhällspåföljd* den som dömts till övervakning av villkorligt fängelse, den som avtjänar ungdomsstraff, utför samhällstjänst eller avtjänar övervakningsstraff, den som försatts i övervakad frihet på prov eller den som befinner sig i villkorlig frihet och som ställts under övervakning.

Denna lag träder i kraft den

20 .

Lag

om ändring av 11 och 12 § i lagen om samarbete mellan Finland och de övriga nordiska länderna vid verkställighet av domar i brottmål

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om samarbete mellan Finland och de övriga nordiska länderna vid verkställighet av domar i brottmål (326/1963) 11 § 1 mom. och 12 § 1 mom., sådana de lyder i lag 636/2010, som följer:

11 §

Genom beslut där det förordnas att övervakningen av en villkorligt dömd ska verkställas i Finland ska det med iakttagande i tillämpliga delar av vad som föreskrivs om förordnande av övervakare i lagen om verkställighet av samhällspåföljder (400/2015) samtidigt förordnas en övervakare. Om i samband med den villkorliga domen uppställda villkor eller förelägganden inte i ett sådant fall kan tillämpas, får det också fastställas ändringar i dem. Prövotider och övervakningstider får dock inte ändras.

Riksdagens svar RSv 155/2018 rd

12 §

Sådan övervakning av en i Danmark, Island, Norge eller Sverige villkorligt dömd som det har beslutats ska verkställas i Finland får avslutas med tillämpning av 60 § i lagen om verkställighet av samhällspåföljder.

Denna lag träder i kraft den

20 .

Lag

om ändring av 24 § i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) 24 § 1 mom. 27 punkten, sådan den lyder i lag 808/2017, som följer:

24 §

Sekretessbelagda myndighetshandlingar

Om inte något annat föreskrivs särskilt, är följande myndighetshandlingar sekretessbelagda:

27) handlingar som innehåller uppgifter om rättspsykiatrisk sinnesundersökning av en åtalad, påföljdsutredning av en ung brottsmisstänkt, plan för strafftiden för ungdomsstraff, påföljdsutredning i samband med samhällstjänst, övervakningsstraff eller övervakning av villkorligt fängelse för den som hade fyllt 21 år när han eller hon begick brottet, utredning av förutsättningarna för övervakningsstraff, plan för strafftiden, frigivningsplan, övervakningsplan samt utlåtande som lämnats för förfarandet vid frigivning av livstidsfångar eller för övervakningstiden som ingår i ett kombinationsstraff,

Denna lag träder i kraft den

20 .

Riksdagens svar RSv 155/2018 rd

Lag

om ändring av 9 § i lagen om offentlighet vid rättegång i allmänna domstolar

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om offentlighet vid rättegång i allmänna domstolar (370/2007) 9 § 1 mom.
4 punkten, sådan den lyder i lag 809/2017, som följer:

9 §

Sekretessbelagda rättegångshandlingar

En rättegångshandling är sekretessbelagd till den del den innehåller

4) uppgifter om rättspsykiatrisk sinnesundersökning av en åtalad, påföljdsutredning av en ung brottsmisstänkt, plan för strafftiden för ungdomsstraff, påföljdsutredning i samband med samhällstjänst, övervakningsstraff eller övervakning av villkorligt fängelse för den som hade fyllt 21 år när han eller hon begick brottet, utlåtande som lämnats för förfarandet vid frigivning av livstidsfångar eller för övervakningstiden som ingår i ett kombinationsstraff eller uppgifter som finns i straffregistret,

Denna lag träder i kraft den

20 .

Helsingfors 4.12.2018

På riksdagens vägnar

talman

generalsekreterare